

C. R. Z. Abelin.

Fotografi.

På sluttande plan. Politiskt-sociala tankar. Sthm 1905. 56 s. — Lektugans trädgård. En sommarbok för ungdom och smått folk. Sthm 1906. 182 s. + 1 pl. — Koloniträdgården. En bok för stadsbor och industrisamhällen. Sthm 1907. 96 s. + 1 pl. — Privatträdgårdens kalender. En minnesbok för icke-fackmän. Sthm 1911. (4), 73 s. — Herrgårdsträdgården. En principbok om och för de större trädgårdarne på landet. Sthm 1915. 200 s. — Uppsatser i Dagny (1890, 92), Bonniers månadshäften (1907) och i dagliga tidningar.

C. FORSSTRAND.

nitisk verksamhet som trädgårdskonsulent i vitt skilda delar av landet ävensom utomlands och därvid tagit hänsyn till såväl ekonomiska som estetiska önskemål.

Tryckta arbeten: Fruktodlingsfrågan 1899. Återblick, önskemål. Kristianstad 1900. 72 s. (Anon.) — Om frukt och fruktträdodling. En handbok för Sveriges fruktodlare. Sthm 1902. VII, 259 s. 2:a uppl. Sthm 1906. 323 s. + 24 pl. — Den mindre trädgården. En bok för täppan och torpet. Sthm 1902. 132 s. 6:e uppl. Sthm 1914. 167 s. (Även i norsk och finsk uppl.) — Villaträdgården. En bok för sommarställen och stadsgårdar. Sthm 1903. 174 s. + 8 pl. 2:a uppl. Sthm 1915. 193 s. — Trädgården inomhus — i krukor och jord, i glas och vatten —. En bok för kvinnan och hemmet. Sthm 1904. 184 s. + 15 pl. 2:a uppl. Sthm 1910. 228 s. + 18 pl. —

Abenius, Per Wilhelm, f. 21 maj 1864 i Orsa. Föräldrar: kyrkoherden Johan Abenius och Johanna Matilda Thunblad. Genomgick h. allmänna läroverket i Falun; avlade mogenhetsexamen därstädes 7 juni 1883; student i Uppsala 15 sept. s. å.; fil. kand. 12 dec. 1885; fil. lic. 18 okt. 1890; disp. 6 maj 1891; fil. doktor 30 maj s. å.; företog med riksstatens mindre resestipendium en studieresa till Tyskland och Schweiz 1894; besökte Tyskland, Österrike, Schweiz, Frankrike, Danmark och Amerikas förenta stater främst för att taga kännedom om läroanstalter för lägre teknisk undervisning under åren 1904, 1908, 1909 och 1910. Amanuens vid analytiska avdelningen av Uppsala kemiska laboratorium 15 juli 1886—30 juni 1889; docent i kemi vid Uppsala universitet 29 maj 1891; amanuens vid institutionen för allmän och analytisk kemi i Uppsala 18 okt. 1890—31 mars 1894 och

1 juli 1894–31 aug. 1895; vik. lektor i allmän kemi och kemisk teknologi vid Borås tekniska elementarskolan 27 aug. s. å.; lektor i samma ämnen 14 dec. s. å.; lektor vid Örebro tekniska elementarskolan 19 nov. 1904; ledamot och sekreterare i kommittén angående ordnandet av den lägre tekniska undervisningen i riket 4 okt. 1907—11 juni 1912; rektor vid Örebro tekniska elementarskolan 19 juni 1914. RNO 1915.

P. W. Abenius.
Fotografi.

Gift 25 aug: 1896 med Maria Lovisa Westholm, f. 3 jan. 1868, dotter till kontraktsprosten i Väster-Färnebo Gustav Alfred Westholm.

Under sin universitetstid ägnade sig A. företrädesvis åt studier och forskningar inom den organiska kemien. Sedan han debuterat med några gemensamt med sin lärare professor O. Widman utförda arbeten, förvärvade han docentur med sin synnerligen förtjänstfulla doktorsdisputation, »Undersökningar inom piazinserien». Därefter utförde han, delvis tillsammans med sin docentkamrat H. G. Söderbaum, en serie i teoretiskt hänseende mycket intressanta undersökningar, som utmynnade i upptäckten av kemiska föreningar, innehållande fyra ketongrupper i oavbruten öppen kedja, s. k. tetraketoner, vilkas existensmöjlighet knappast kunde förutses. Under sommaren 1904 studerade han kemisk teknologi och utförde en kemiskt-teknisk undersökning berörande svavelsyrefabrikationen på professor Lunges laboratorium vid polyteknikum i Zürich. Sedan han övergått i de tekniska läroverkens tjänst, utgav han en lärobok i oorganisk kemi, som på grund av klar och klok framställning samt exakt-het vunnit stor användning vid den elementära undervisningen i kemi icke blott vid de allmänna läroverken utan ock vid universiteten. — Såsom ledamot och sekreterare i ovannämnda K. kommitté har A. redigerat dess i tre digra volymer nedlagda utredning och förslag till en total omläggning av den

lägre tekniska undervisningen i vårt land, åsyftande inrättande av ett antal speciella fackskolor för industrins olika områden. Förslaget har emellertid ännu icke (1917) hunnit bliva föremål för statsmakternas beslut.

Tryckta arbeten: Om broms inverkan på acet-ortotoluid vid hög temperatur (VA Öfversigt, Årg. 43, 1886, s. 265—278; delvis omarb. på tyska, i Journal f. prakt. Chemie, N. F.: Bd 38, 1888, s. 285—295; meddelande även i Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 21, 1888; tills. m. O. Widman). — Om inverkan af alkoholisk kalilut på aromatiska bromacetamidoderivat, 1-2 (VA Öfversigt, Årg. 43, 1886, s. 279—292; 44, 1887, s. 449—462; omarb. på tyska, under titel: Ueber einige aromatische, halogensubstituirte Acetamidoderivate und daraus erhaltene Abkömmlinge des Piazins, i Journal f. prakt. Chemie, N. F.: Bd 38, 1888, s. 296—312; meddelade även i Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 21, 1888; tills. m. O. Widman). — Ueber einige aus den Glycinen derivirenden Lactone (Journal f. prakt. Chemie, N. F.: Bd 40, 1889, s. 498—504). — Ueber einige Piazinabkömmlinge (Journal f. prakt. Chemie, N. F.: Bd 40, 1889, s. 425—444; 41, 1890, s. 79—86). — Undersökningar inom piazinserien. Upps. 1891. 111 s. (Gradualavh.) — Ueber das Diphenyltetraketon (Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 24, 1891, s. 3033—3034; tills. m. H. G. Söderbaum). — Om några aromatiska tetraketoner (VA Öfversigt, Årg. 50, 1893, s. 27—44; även på tyska, i Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 25, 1892, s. 3468—3476; tills. m. H. G. Söderbaum). — Zur Kenntnis der Piazinabkömmlinge (Journal f. prakt. Chemie, Bd 47, 1893, s. 183—190). — Om formoinernas reaktionsförhållanden. Sthm 1894. (VA Bihang, Bd 20: Afd. 2, N:o 2. 33 s.). — Zur Kenntnis der Formoine (Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 27, 1894, s. 706—719). — Om sönderdelning af kväfvets oxider medels amoniumsulfat vid koncentration af svafvelsyra (Sv. kem. tidskr., Årg. 6, 1894, s. 176—181). — Om arsenikhalt i yllevaror (Sv. kem. tidskr., Årg. 12, 1900, s. 89—95). — Kvantitativa bestämningar af arsenikhalten i handelsvaror (Sv. kem. tidskr., Årg. 14, 1902, s. 81—90). — Elementär lärobok i oorganisk kemi. Sthm 1903. VIII, 236 s. (Med tillägg: Organisk kemi. Sthm 1911. 22 s. 4:e uppl.: Elementär lärobok i kemi. Sthm 1913. (8), 277 s.) — Om bestämning af vatten- och citratlöslig fosforsyra i superfosfat (Sv. kem. tidskr., Årg. 16, 1904, s. 189—191; 17, 1905, s. 6—9). — Några jämförelser mellan den elementära tekniska undervisningen i Tyskland och vårt land. Örebro 1906. 31 s. — Några synpunkter beträffande reformeringen af vårt lands tekniska undervisningsväsende (Tekn. tidskr., Årg. 36, 1906, s. 271—274, 281—285). — Kort lärobok i kemi. Sthm 1908. 172 s. 3:e uppl. Sthm 1914. VII, 156 s. — Den lägre tekniska undervisningens ordnande. Inledningsföredrag (Meddel. fr. Sveriges industriförbund, N:o 26, 1913, s. 26—48).

Källa: Årsredogörelse för Örebro tekniska elementarskola 1904—05.

O. WIDMAN.

Abraham Brodersson, halländsk adelsman av en släkt, som förde ett oxhuvud i vapnet; danskt riksråd under Margaretas och Eriks av Pommern tid; avrättad på konung Eriks befallning 27 aug. 1410.

A. hörde till drottning Margaretas mest betrodda män och användes i såväl fredliga som krigiska värv. Han deltog i de många unionsmötena och tjänstgjorde såsom dansk befälhavare vid belägringen av Stockholm 1393—94 liksom vid expeditionen mot Gottland ett decennium senare. Slottshövitsman på